

Brev från Ingeborg Kjellberg f. Arnoldson till hennes mor
Fredrika f. Raphael fr.o.m Ingeborgs första brev som nygift
skrivet i Göteborg den 12 sept.1849 t.o.m den 26 sept.1871.
Fredrika dog den 20 maj 1873.

Mitt eget hem d.12 September 1849

kl. 6 ef.m.

En liten stund har jag af en händelse fått, för att säga
några ord ~~men~~ hvad skall jag säga - hjertat är så fullt och ändå
har jag ej ord - resan har gått mycket väl, sinnena har varit
glada och lätta - ankomsten hit var angenäm fastän känslorna togo för
en stund öfverhand så att jag stödd af Carl och Mamma med möda kunde
komma upp i mina egna rum. Nu är jag åter lugn sedan jag fått gråta ut
dricka kaffe, läsa ^{kära} Mammans bref, hvilket föranlät mig att gå ensam in
i min sängkammare och läsa och gråta. Jag är nu ensam här. Alla
ha gått för att lemna mig en stund till ro, utom Carl som går här och
stökar med uppäckning etc. Om en liten stund skola vi gå ner i bad-
huset och taga ett uppfriskande bad hvilket kan väl behövas efter fyra
dagers dam, sedan måste man snygga sig lite ty Svärföräldrarna, Svåger
John, Farbror Carls vilja samlas här för att dricka en välkomstskål....

.....
Nästa bevarade brev är odaterat, sannolikt frå 1849:

Älskade Moder!

Som du nu säkert är mycket, mycket trött efter allt Jul-
stöket, så skall du sätta Dig i någon skön soffa, (helst i enrum)
och hvila Dig lite, och medan Du Mamma hvilar, vill jag säga några
ord som jag har på Hjertat, och som jag just i afton vill att Du skall
få del af----- Du har i ett af Dina bref beskrifvit
de lyckligaste stunder Du upplefvat, Du har sagt mig Hvad lifvet
har skönast att bjuda:"Att ha sina älskade omkring sig, stå vi deras
sängar, känna deras friska andetag, se deras oskyldiga slummer.....

och Ditt varma modershjerta har svarat nej."

Du min goda Moder skall väl glädjas då jag för Dig yppar, att äfven jag har skäl att hoppas på en sådan lycka, äfven jag har hopp att i en framtid få stå vid en kär liten varelses vagga och känna hur skönt det är att lefva; och jag är säker på att den lilla varelsen skall bli kärkommen i den hulda mormodersfamnen. "u är hjertat lättadt, nu vet Du hur det är med mig.....
På den fjärde i övrigt tomma sidan står det på tvären "En liten julklapp till lilla Mamma."

Nästa brev, odaterat tycks vara det enda bevarade från 1850. Det börjar så här:

Min lilla goda Mamma!

Så går det med våra förhoppningar, Gud ville ej ännu att denna glädje skulle komma på vår lott och vi äro nöjda med hans vilja, fastän det är lite tomt att det så hastigt skulle ta slut med ett så länge närt hopp.

Gudskelof att allt är öfver, på länge vill jag ej ha åter sådana plågor, och min stackars Carl, det var nästan lika svårt för honom der han stod vid min säng med hopknäppta händer och gret.....
De voro alla snälla mot mig, jag hade Moster, Doktorn, "ajsa och jungfrur kring mig, men när det var öfver, så var det så godt och då satte Carl sig bredvid på en pall, och så läste han aftonbön och så somnade jag så godt, Gud kanske skänker oss en annan gång den glädje vi nu gick miste om.

"agarna gå långsamt här i denna liggande ställning; "arriet är nästan jemt hos mig, Eliza har varit här också några gånger, af henne har jag fått vindrufvor.....

Juldagen (troligen 1851)

Lilla älskade "amma! Sorg och glädje sküfta. Vi har haft svåra dagar.....Han (mosters man) dog så stilla, plågorna hade öfver-

hans vackra menniska vara försvunnen, sen var han så ond, talade aldrig om döden- det var som om han den vällen gjort upp sin räkning med världen.....han brydde sig ej ens om Moster. I går kl.12 begravdes han. O så svårt, Svärfar gick i första ledet.....till processionen slöt sig Sjömanssällskapet, barnen från Räddningsinstitutet på Hisingen, hvilket låg honom varmt om hjertat, och han har offrat både tid, tankar och pengar.....

Nästa bref skrevs i jan. 1851, sedan finns inget bevarat förrän 1857.

Coblenz d.14 maj 1857

.....i lybeck voro vi söndag morgon kl.7 efter en rätt behaglig resa, fast jag är en sjåpa på sjön och tycker bäst om sådana resor då jag väl är i land, jag hvarken kan eller törs sofva ombord hvilket gör att jag tröttar ut mig med nattvak. I Hamburg voro vi 2 dagar - promenerade, åkte - åt superb table d'hote .....hotel..... ej så trefvligt som det kunde varit i anseende till köld och blåst både ute och inne, jag frös så jag trodde jag skulle få frossa. En afton sågo vi Robert, gingo dock vid tredje aktens slut, ty vu kunde ej förlika oss med dansen i afgrunden och dessutom mycket annat styggt som förekommer där.....från denna köld fofo vi tisdag kl.7 ända till Dusseldorf der vi voro kl.9. Uppvaknandet den följande morgon var serdeles angenämt, först att känna sig uthvilad efter en rätt tröttsam dag som vi åkt öfver 40 mil och så att ha blifvit förflyttad till ett helt annat klimat - och till grönska - der var full sommar, kastanjer och fruktträd i full blomma, en högst angenäm dag i detta lilla täcka Dusseldorf. Wahlström som med sin familj uppehållit sig här hela vintern för att måla uppsöktes, och med honom gjorde vi intressanta promenader, först i några atelier. Tänk dig så roligt att sjelf få stiga in och se hur det ser ut i atelierna hos en Tidemand,

en Gude, en ..... , Nordgren.....åh, det var serdeles
intressanta, alla voro så älskliga, så vänliga, sträfvade och arbetade.
..... 1858 1859 —

Götheborg den 28 mars 1860

Käraste lilla Mamma! På det jag ej än en gång skall bli hindrad att
skrifva till Dig, är det så godt att göra det i förskott, ty onsdagar
och lördagar tyckes aldrig vilja medge tid för correspondence. Också
är
~~här~~ jag hvarje onsdag f.m. ute, på förhör som hålles i Hallbergiska sk
skolan der nu både Ingeborg och Carl August går, och dit Hildegard skall
i höst.....dessa förhör....hålles av Pastor Hallberg och äro serdeles
lärorika både för små och stora.....3ne lördagar årad har jag
varit på bal..... Jag undrar ej på att Du tyckte det var roligt
att få ha honom hos Dig (Eric), och att Du är helt stolt öfver Din för-
hoppningsfulle unge son, ty han är bra snäll och jag är stolt öfver
honom såsom såsom syster. En sådan stadga i så unga år...något högst
övanligt, liksom hans anspråkslösa väden och hans små pretentioner.
Alla hålla af honom som känna honom. Ett utvalt umgänge har han verk-
ligen, något som jag i början var ganska orolig öfver.....bjöd
(vi) alla dessa ynglingar på vår bal, fastän vi sjelfva ej känna dem
mycket.....^{11 April 1860} Kan Du tro när jag säger Dig att jag ej varit på
Theatern sen den 15 September då Nya Theatern invigdes.....då jag
hade lust att gå dit neml. i höst då Stjernström var här, då kunde jag
ej gå dit. Sedan då jag kunnat gå då ville jag ej, så är det här i
verlden.

Götheborg den 11 April 1860

Min kära lilla Mamma! Ditt bref af den 29 mars ligger framför mig för hvilket jag har äran aflägga min innerligaste tacksamhet - Vi ha sen dess hoppat ett godt stycke in i vårmånaden och jag tänker hvar på sitt håll haft sina värkänningar. Min stackars Carl har äfven haft sådana och har ännu.....han insjuknade påskdagen.....eget nog var jag borta på samma ställe som sist då han sjuknade på Gubbero och han medan jag var borta måste skicka efter läkare. Så var äfven fallet nu. Vi voro bjudna på middag till Kollterp. Jag for, icke anande att Carl skulle bli så dålig på aftonen så att både doktor och medicin måste efterskickas.....han har då varit så kry hela vintern....var onsdagen förut med om utklädsel - torsdagen på middag, fredagen voro vi på långpromenad på f.m. med 4 barn. Ernst fick för första gången vara Pappa och Mamma följaktig och var serdeles road. Påskafton voro vi hos Ullmans..... Virgins bröllopsdag ville vi gerna på något sätt fira, och kom då öfverens att klä ut oss till bondfolk från skilda trakter, eller rättare, ta på sig hvad man hade, och ej ha besvär att skaffa sig något serskilt. Att öfverraska dem lyckades oss fullkomligt, i 3ne vagnar foro vi dit, ställde upp oss i deras matsal, bad pigan gå och anmäla att det var några som sökte arbete. Han blef förvånad öfver den sena tiden kl. $\frac{1}{2}$ 8 på qvällen men kom, och fick stora ögon, ropade på Maria, på August, på Anders som slagit sig ner för att ta ett litet parti. De båda herrarna var med i complotten för att blanda bort korten, och hålla dem undan. Lindgren som var "Spektorn" uppstämde en sång då de kommo in.....

Götheborg den 1sta Okt. 62

.....

den högtidliga och vackra invigningen av Götheborgs nya Lärobyggnad som var riktigt intressant.....Att vi nu väntar oss brillianta dagar vet Du väl - neml. Jernvägens öppnande samt de Kungligas och Rikets Ständers hitkomst, här putsas också i hvarje vrå af staden, och sjelf

är jag omgifven af hantverkare af alla slag, ty allt måste vara färdigt till den 28de Okt. och jag har knappt en möbel klädd ännu, inga gardiner och mycket annat som brister.....Gunilla hinner ej skriva i dag, hon som jag har mycket att snörpa och sy på, ändra och modernisera.- Din Ingeborg

.....Götheborg den 7 Jan.63

Lilla kära ^Mamma! Att jag i stället för att redan den andra eller tredje, först den 7 sitter här för att språka vid Dig, och säga Dig några varma ord i anledning af det nya årsskiftet vi redan gått till mötes, är derföre, att jag ingen dag på det nya året varit så i stillhet som i dag utan haft bestyr oc omtanke alla dar. Där dagrapporten, 1sta Januari voro Björkstens här med sina barn äfvensom Nyårsaftonen, Pauline och barnen lågo här öfver natten, till middagen kommo våra gamla, och på aftonen Johns med sina barn, så den dagen var här fullt hus. Den 2dra hade jag bestyr för julekalaset som skulle ega rum den 3dje, då Farfars 75 år skulle firas och den dagen var fullt upptagen med arrangementes och det var ju ej underligt då 24 personer skulle bespisas till middag och 45 personer till qväll. Middagen lyckades väl vid bordet var lifligt och muntert, Kylbergar, Kjellbergar och Levgrenar i parti. Barnen infunno sig på aftonen då det blef dans med riktig speleman som satt och filade på sin viol. Svärmor var serdeles lifvad under alla juldanserna, både ringdansen "höga berg och djupa dalar" samt "skära, skära hafre" etc. roade henne och det var riktigt roligt se denna brokiga skara i en ring, af barn, ålderdom, ungdom och medelålder, svängande sig ikring med en gran vid ena änden af rummet och ett julbord vid den andra, detta sednare har i år blifvit serdeles lyckadt med sin kyrka om aftnarne upplyst, med sitt jagtslott och jägare, sin lilla sjö med sin å vid hvars strand en liten grå lotskoja står med sina 4 lotsar som stå beredda att lotsa in den lilla farkosten som nalkas deras hamn.....Ja, Du skulle bestämdt tycka om vårt lilla julbord om Du såge det. Vänta bara tills alla jernvägar blifva färdiga, då skola vi nog jula tillsammans.....Den 6te gjor-

des utomordentligt angelägna nyårsvisiter först med Hildegard hos hennes lärarinna, så med Ingeborg hos hennes, så med småpojarna hos deras. Detta allt skulle vara undanjordt tills skolgången skall börja. Aftonen tillbringades hos Levgrens der det musiserades och i går den stora Amaranther orden, som var lysane brilliant. Jag har nästan aldrig sett så många lysande toiletter på en gång.

Juldagen tyst och stilla. Annandagen hos Levgrens, tredjedagen både på middag och bal på olika ställen.....Julaftonen var såväl som nyårsaftonen herrlig, vi gingo till bönen tillsammans med Björkstens men kommo för sent i den oerhörda trängseln för att höra Wieselgren och fingo vända om och gingo sedan en studd in i Tyska kyrkan, som var vackert upplyst, der vi åhörde en tysk Gudstjänst.....

Götheborg den 7 jan. 1863

Gode Kära Pappa!

Jag är riktigt förlägen öfver att vara förekommen och ha fått bref från min kära Pappa innan jag hann skriva på det nya året, men förhindren ha varit många.....de 4 älsta barnen äro på julkalas hos Ullmans, lilla Amalia hos sin kära lekkamrat i tredje våningen sin lilla jemnåriga kusin Maria, således blott min yngste son ^{Jonas} och dito doter, som båda sitta inne i sina rum, den förre arrangerar äpplekalas för den sednare..... Vi har firat en högtidsdag inom familjen neml. Farfars 75 år, han var glad och kry, men i dansen ville han ej deltaga, fastän såväl svärmor som gubben Lindgren (från London) och Kapten Kylberg svängde om i ringen. Améen var även här men Maria var förhindrad af påssjuka som infunnit sig aldeles objuden.
..... Pappas tillgifvna Ingeborg

G:borg den 25 febr.63

Min lilla älskade ^{amma}amma!

.....Sedan jag sist skref har jag också mycket att prata om. Jag

har ju gjort en 14 Timmars resa tvärt igenom landet. Jag har ju vaknat om morgonen i G:borg och somnat om aftonen i Stockholm, detta förtjusande Stockholm, nu är äfven jag besegrad, jag har blifvit betagen i detta sköna läge. Men hur kan man annat då man bor på Rydberg med statyn mitt förnäsän, med Slottet, Skeppsholmen, Norrbro, Norrström midt för ögonen, med denna oupphörliga trafik öfver G.A:s torg som lifvar den resande..... Du blef väl ej lite förvånad att höra att jag, en gammal mamma gaf mig till att resa ifrån alla mina 7 bara för att roa mig, men det var mig omöjligt att låta bli. Denna utflygt har jag haft i sinnet alltsedan jernvägen öppnades.....när då en person på balen den 28de kom och underrättade mig om att Carl troligen blir vald bland deputerade och jag således borde bereda mig på att mista honom på 8te dagen tänkte jag i mitt sinne, att jag nog skall göra både honom och de andra herrarne sällskap. Så foro vi åstad en lördags morgon kl.6, jag och alla dessa herrar. Voro på utsatt tid i Stockholm der Lindström medequipage var oss till mötes..... På Operan var jag 4 aftnar, såg Alphyddan, Figaros bröllop, Robert (som jag tyckte bäst om) Oscar sjöng utmärkt snällt. Dessutom Lånta Fjädrar, En Bengalisk Tiger samt den stora baletten Sylphiden....Gubben Ehorslow som Gustaf 1ste var så lik Pappa.....Var på ett par middagar och dito soupéer, bland dem en hos Didrons.....der träffades Herman Fornell som var sig lik till och med med sin Löjtnantstitel som jag nu är så ovan vid....mina vänner äro nu alla uppe i Majorsgraden, åtminstone äro de Kaptener. Skogman med syster var der. Häradshövding Wretman med fru.... Hos Munthes voro blott på en förmiddagsvisit....^{vi/} de besökte oss och hade lille Henrik med, han såg så snäll ut och och mormor och han tycktes vara serdeles goda vänner. Han blir allt lik August.

Den 5 sept. 1863 skriver Ingeborg sitt sista brev till Pappa
 Lars August och den 30 okt. samma år kondoleansbref till Fredrika.
 Lars august dog den 11 sept.

Götheborg d.9 Jan. 1864 kl.8 f.m.

Lilla Mamma!

.....Vi ha börjat året med helsa och frid, alla mina 7 friska
 och glada. Carl lycklig och nöjd med sin verld och med sin gamla hustru.
 Ja, vi ha haft det så godt hela denna jul, alla ha fått vara friska,
 alla mina 7 vid godt courage, ha njutit i fulla drag af sin frihet ur
 skolan med skridskoåkning (de tvenne älste) promenad på isen, julkalaser
 både hemma och borta.....Vi började så vackert med nyårsdagen då
 Ebba Ramsay med barn var här.

I dag börjar alvaret igen med Ingeborgs skolgång. Vi stego upp
 kl. $\frac{1}{2}$ 7, Carl väcker mig först, så ropas det in till flickorna i nästa
 rum att klockan är $\frac{1}{2}$ 7 och vips äro de uppe ur sina sängar och komma
 in i sina långa hvita skjortor, kaffet drickes vanligen inne i Carls
 rum och i dag gjorde flickorna, som voro så tidiga, sällskap. Om mån-
 dag börjar Hildegard och tisdagen alla tre gossarne sina skolor och så
 är allt i sin gamla jemna gång igen och det är godt när hvar och en
 kommer i verksamhet.....

Det var roligt att Du tyckte om deras porträtter. Jag har nu
 utplanteradt dem åt flera håll. En väninna i Stockholm.....påstod, att
 Gertrud helt och hållet knipigt hennes hjerta. Hon är ej den första
 hvars hjerta det lilla "Hjertat" har knipit. Du skulle sett henne, annan-
 dagen hos Lewgrens, och trettonafton här, i sin lilla broderade kläd-
 ning och gredelina rosetter i ryggen och på axlarna..... alla instämde
 att hon var den sötaste.....Här var ett lif må Du tro såsom det
 bör och kan vara med 26 barn. Carl var outtröttlig i dansen, bjöd upp
 och blef tagen i cottillon. .... flickorna äro så trakterade när Pappa
vill vara med, och öfverlyckliga när de få dansa med honom.....

Göteborg den 6te Febr.

(sannolikt 1864)

Lilla Kära Mutter!

..... i qväll är det en av dessa, då jag sitter helt allena, och sådana qvällar använder jag helst till skrifning, har också slutat ett rätt långt bref till Eric, till svar på ett väl skrifvit fransyskt. Var det inte roligt, att få se svart på hvitt på hans framsteg i detta sköna språk.

Du undrar kanske hvarför jag är ensam som har en man och sju barn, och som aldrig borde behöfva vara ensam, men så är det när ungtuppar och kycklingar växa upp, så gå de på egen hand och låta hönemutter vara ensam hemma. Du skall veta, att mina tre älsta barn gå nu och lära sig den ädla danskonsten. Hvarje onsdags och lördags afton mellan 6 och 8 dansas. En veckä hos hvarje familj. Början skedde sjelfva Anuts-dagen hos Commerserådinnan Wijk med qvarbjudning till 16 för att fira yngste sonens namnsdag.....Men du frågar kanske, hvar är nu de fyra andra barnen, jo, de s.k. smågossarna äro hos Sven Améen hela ef.m. Gertrud är redan somnad och Amalias lilla bön har jag nyss varit inne och hört. Nå pappa sjelf. Ja, han är liksom de öfriga 48 stadsfullmägtoge på börsen för sin ordförande C.T Waern.....

Den 31 Mars 1864

Lilla Mamma!

.....Du blir mycket förtjust då du får veta att du får vistas hela sommaren på Säro. Carl har hyrt andra våningen af Drottninghuset, tror du ej vi ska få trefligt om vi får ha helsan. Vi skola vandra i Nordanskog som ligger aldeles utanför vår dörr. Jag gläder mig så mycket däråt. Carl kommer ofta ut till oss.....

Annandag Påsk 65

Lilla kära Mamma!

.....efter en månads väntan kom slutligen den efterlängtade, jag vå-

//

gade knappt tro det tills jag såg honom lifslevande framför mig där jag stod i tamburdörren. Jag hade indelat familjen i vissa afdelningar så att han skulle välkomnas plutonvis....så voro CarlAug. Hildeg.Ernst honom till mötes vid stationen, Jonas hade fått order att möta honom nere i verandan, sjelf stod jsg vid gränsen af mitt territorium (tamburdörren) och sedan jag rätt innerligt fått omfamna honom och sett på honom om det verkligen var sant att det var han sjelf fördes han in i sitt rum der jag satt båda småflickorna i hans soffa. med tillsägelse att sitta stilla tills jag gaf tecken. Och som de fingo sigte på Pappa hoppade de ner från sina poster. Ingeborg som ej kunde få lof ur skolan kom ej förrän vi riktigt hunnit omklappa honom, då var det hennes tur och lila, lilla bars ej in förr än efter middagen såsom liten desert.....Fredagen efter var den stora utlofvade Barnbalen (som hade talts om hela vintern och hvartill listor legat skrifna ett par månader) jag blef ej lite förvånad.....drvid inräknades 70 barn.....Andersson gick onsdag ef.m. och bjöd (från kl.3 till kl.9)..... och ingen hade nekat. Alltså var jag fast för mina 70 ungdomar.....

Och så kom påskveckan.....med sina många helgdagar då man fått höra så mångt herrligt Guds ord från våra snälla gubbar Wieselgren och Fjellstedt, ja, nog äro vi bra väl som ha tvenne sådana predikanter.....Långfredagen och idag har varit utmärkt hvad han sagt, har trängt in på djupet. Åck, det vore godt om man blott kunde behålla det och ej låta verldsbestyren och omsorgerna förqvefva de goda lärdomarna.....I dag predikade han öfver hela capitlet i 1 Cörinth 15... ej evangeliet för dagen utan predikade öfver hvarje vers i detta herrliga kapitel. Den lilla ljufliga Haga kyrkan var så full den kunde vara. På alla dina vänliga förfrågningar om barnen måste jag svara i ordning riktigt. Ingeborg är lika intresserad af sina Postmärken. Uppvaktas allt emellanåt af unga gentlemän i tamburen..ofantligt rara- och så ha

de med detsamma haft ett litet rendez-vous. Hildegard har glömt blyertspenne..... hon har ju ej mormors att afundas men är sig lik - snäll och stilla - CarlAug. har visst håret benat midt i pannan allt comme il faut i "mellersta öfvre" afd. i Realgymnasium. Ernst gråter visst ej, läser och går förbi camrater i skolan. Tar kursen med 3dubbla beröm. Jonas läser ännu som en präst, har fått en stor spik tvärs igenom sin fot, är nu en riktig Donato som hoppar på ett ben. Doktorn går hit och sköter honom och det räcker säkert flera veckor innan det blir bra, han tröstar sig med småsysterarna, syr och leker med dockorna.....och dockskåpet. Malin är ^{ny}téflig och ordentlig, har sin lilla byrå i mammas sängkammare med med uppdukad toilette, der stå både hennes termometer och Gertruds lilla klocka samt många andra preciosa.-"Hjertat" är obeskriflig, farligare än någonsin för sin mamma, ty Carl glömmer allt då hon kommer, lilla, lillaGärta som en liten julgris i.....sin lilla mamma som är förtjust deröfver.

Ett ganska urblekt och svårläst brev skrivet den 3 sept. 1865 berättar om inflyttning från Särö den 31 aug. Ångbåten var fullastad med 54 col-lies "pianot och symaskinen oberäknadt som skickats före". "En tid under sommaren hade jag 26 personers hushåll", Carl kom ibland utåkandes med Andersson. Många kaffekalas och "andra ofantliga tillställningar då bjudningen skett på vers och då min glacemaskin spelat hufvudrollen. Den har gjort ofantligt uppseende bland alla damerna, både kända och okända infunno sig till den storartade kaffebjudningen hos de 5 fruarna i Drottninghuset. Fruarna Lagerhjelm, Kobb, Richert, Lindberg och Kjellberg.

Brev den 27 Mars 1866 talar om den "stora installationsbalen på Residenset" med många eleganta toiletter. "En det oaktadt vann min granna

moirée kl. mycket bifall. Den var på för tredje gången, men har ingen gång blifvit så bemärkt som denna. Fru Abrahamssöns toilette gjorde mest uppseende och den var också liksom hon sjelf nyligen kommen från Paris. Den bestod af sjögrönt tjockt sidensarsch som skimrade i ljusskennet, berthen var knuten af grått silke, såg ut som fransarna på en jagtväska, på håret skära törnrosor och gröna sammetsblad. Juvelsmycken. Hon var riktigt söt."....."Och nu rustar vi oss till påsk men ej till vår, ty man fryser både ute och inne. I denna vecka ha vi predikningar hvarje dag och i f.m.s var jag i kyrkan med 6 barn och jag kände mig så lycklig.....Amalia var i sin lilla skola, annars skulle jag haft henne med så hade alla sju varit samlade med mig i Guds hus för första gången. Lilla no 8 får jag väl vänta på till hon kommer så långt. Hon har en tid varit dålig för tänder och fallit af så orimligt under denna tid. I morgon predikar Fjellstedt och då ämnar jag mig äfven dit med alla mina flickor hvarefter vi kommit öfverens om att gå på museum och se på alla vinsterna till sista dragningen omkring 700 stycken. Der lär vara en så utomordentligt vacker tafla af Edw. Bergh. Allt detta skall man beundra utan att vinna. Snart får vi se vår hvalfisk färdig. Den lär kosta 15.000 Rmk der den nu ligger conserverad hvarje sak för sig, till och med hans hjerta. Den skall exponeras först i Stockholm vid denna exposition, och nästa år i Paris.- I morgon är flickorna bjudna på kälkbacksåkning på Catherinelund af några unga herrar med Lars Levgren i spetsen. Ingeborg var på ett ungdomsslädparti i förra veckan der 18 och 15 åren var representerade. Frukost intogs på Underås hos Lundströms som äfven har en ungdom. Båda flickorna varo häromdagen med på ett slädparti af gossar i Realgymnasium med dess lärare i teten. Så ungdomen roar sig.-Och för att nu ge dig en hel veckorapport så ämnar jag äfven om torsdag gå i kyrkan då Wieselgren håller skriftermål för sina nattvardsgäster. Sjelf ämnar jag om lördag begå denna heliga akt. Freda-

gen äro de gamla uppe här, likaså påskafton och annandagen då äfven
....Blackwood kommer till middagen och kanske en resande som jag
väntar till påsk."

I brev den 20 nov.1866 först ursäktar för långt dröjsmål med brevskrivning "snart 2ne månaders uppehåll". "Östen har varit lign och stilla
.....med en och annan utflygt, en och annan fest, en och annan föreläsning. Fredrika Bremerfesten der Améen skördade odeladt bifall han I väl både läst och hört af Fredrique Améen berättas.....Jag fick en utmärkt god plats, oaktadt der var rysligt trångt och en mängd både damer och herrar fingo stå. Adèle Juhlin återkom samma afton med bantåg från Stockholm, möttes genast med billett och vagn med tillsägelse att genast kläda om sig och med samma vagn fara till Elementarskolan.... Fru Björklund sjöng ljufligt och vackert.....Följande tisdag var äfven fest i en skollokal. Då invigdes Réalgymnasie nya skolbyggnad dit alla mammor och pappor och honoratiores blifvit inbjudna. Äfven der fick jag god plats på en läktare, och det var väl skäl, jag hade ju alla mina tre små gymnasister der. Ej underligt om då dörrarna slogos upp och under det en vacker marsch speltes upp och dessa 200 gossar anförda af sin lärare Magister Schiller och sin fana tågade in 2 och 2, om mina ögon fylldes af tårar, då jag bland dessa hade 3ne hvars uppfostran, ledning, undervisning, ligger mig så varmt om hjertat. Och jag lät tårarna rinna med fart, ty jag satt så förträffligt, att just ingen såg hur mycket jag gret under talen och sången. Det är alltid högtidligt att öfvervara invigningar, att åhöra hur en gammal erfaren gråhårig Guds tjenare, denna gången prosten Wißselgren nedkalla Guds välsignelse öfver alla dessa barn som en gång skola bli män, och verka för ljuset, upplysningens och det godas seger.....På aftonen voro alla systrar äfven inbjudna.....då man fick höra vacker sång. Vi ha en Upsala-quartett

här som ofta låter höra sig de tre höra till
Schillers lärarepersonal.....

Nästan alla brev börjar med en ursäkt eller förklaring varför Ingeborg dröjt så länge med att skriva, så också i brev den 3 dec. 1866: "Äntligen, äntligen har jag kommit derhän att pennan blifvit faktiskt fattad, i tankarna har jag jemt fattadt den....." Vid Banhallens invigning tycks även älsta dottern Ingeborg ha fått en "billett" . rängseln var ryslig och för att komma hem "höllo(vi) hvarandra troget i hand".."jag tappade ett armband" Gunilla och Harriet (gift med Carls bror John) "hjelpste hvarandra. Våra herrar var ej värdt de dagarna att tänka på, de hörde samhället till med kropp och själ. Carl och jag blefvo till och med skiljda åt till säng och säte, aldenstund öfverståhållaren fick vår säng. Carl låg i en hyrd i sängkammaren, jag låg på Gunillas soffa, Gunilla i Ingeborgs säng, Ingeborg i Hildegards säng, Hildegard på Carl Augusts soffa, Carl August på golfvvet, detta påminner ju om katten på råttan....."

Göteborg den 9 Januari 1867

Lilla älskade Mamma!

.....Vår jul var också glad och treflig som vanligt. Mitt i vår ifver att packa upp klapparna afbröts vi af 8-10 kalar som kom indragande i salen i all vår ståt med ett Piano Du kan väl tänka dig vår förundran, ja, nästan förskräckelse, i tanke att det kunde vara miss-tag. Detta skingrades dock snart genom en skrifven lapp, "Till de 5 systrarna i Kjellbergiska huset." Hvar kom en sådan present ifrån? frågade vi oss och hvarandra? Hvem kan ge en sådan julgåfva? Carl var den förste som hittade på wohltäter der han stod så oskyldig och låtsades om ingenting. Snart blef det oss klart att ingen annan än